

POMOC UKRAJINSKÝM UPRCHLÍKŮM V ČESKÉ REPUBLICĚ

V OBLASTI SOCIÁLNÍCH DÁVEK, ZAMĚSTNÁNÍ, POBYTU UKRAJINSKÝCH UPRCHLÍKŮ V ČR, ZDRAVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ, NEMOCENSKÉHO POJIŠTĚNÍ, VZDĚLÁVÁNÍ, PODNIKÁNÍ

AKTUÁLNÍ K: PROSINEC 2023

MATERIÁL BYL VYTVOŘENÝ V RÁMCI PROJEKTU PORADENSTVÍ PRO UKRAJINSKÉ UPRCHLÍKY V REALIZOVANÉHO KONFEDERACÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V "PROGRAMU PODPORY UKRAJINSKÝCH UPRCHLÍKŮ A ROZVOJE SOCIÁLNÍ SOUDRŽNOSTI NA ÚZEMÍ HL.M. PRAHY PRO ROK 2023" FINANCOVANÉHO DĚTSKÝM FONDEM OSN – UNICEF

unicef
pro každé dítě

PRA HA
PRA GUE
PRA GA
PRA G

Obsah

JAK POMÁHÁ ČESKÁ REPUBLIKA UKRAJINSKÝM UPRCHLÍKŮM.....	5
POBYT OBČANŮ UKRAJINY NA ÚZEMÍ ČR	6
Kdo může žádat o režim dočasné ochrany?	6
Kdo nemá nárok na udělení dočasné ochrany?	6
Jak se uděluje dočasná ochrana?.....	7
Jaké dokumenty přiložit k žádosti o dočasnou ochranu?.....	7
Jak se prokazuje udělení dočasné ochrany?	7
Jak postupovat v případě, že dočasná ochrana zanikne?	7
Jak se vzdát dočasné ochrany?	8
Jak práva jsou spojena s dočasnou ochranou?	8
Jaké jsou hlavní povinnosti jsou spojené s dočasnou ochranou?.....	8
Na co si dát pozor v případě cestování mimo území České republiky?	9
Jaký bude postup při prodloužení dočasné ochrany v roce 2024?	9
Komu je určeno vízum strpění na území České republiky?	10
Jakým způsobem bude možno změnit pobytové oprávnění z režimu dočasné ochrany v roce 2024?	10
ÚČAST UKRAJINSKÝCH UPRCHLÍKŮ V SYSTÉMU ZDRAVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ ČESKÉ REPUBLIKY.....	12
Jak funguje systém zdravotní péče v České republice?.....	12
Co čeká občany Ukrajiny po příchodu do České republiky?	12
Co se stane po uplynutí 150 dnů pobytu v České republice?.....	12
Komu hradí stát uplynutí 150 dnů v České republice nadále automaticky zdravotní pojištění?	12
Komu hradí stát po uplynutí 150 dnů v České republice dále zdravotní pojištění?	13
Komu stát uplynutí 150 dnů v České republice již zdravotní pojištění nehradí?.....	13
Co znamená celodenní, osobní a řádná péče o dítě?	14
Jak si prodloužit zdravotní pojištění po prodloužení dočasné ochrany?	14
Na jaké zdravotní služby má držitel dočasné ochrany v České republice nárok?	15
Jaké má držitel dočasné ochrany povinnosti vůči zdravotní pojišťovně?	15
Co se stane, pokud nemám řádně uhrazeno zdravotní pojištění V České republice?	15
Jak je v České republice zajištěna zdravotní péče pro ukrajinské děti?	15
Jak je to s povinným očkováním ukrajinských dětí v České republice?	15
Kdo může ukrajinskému dítěti vystavit zdravotní potvrzení nezbytné pro účast na dětských akcích?	16

Kdo vystavuje ukrajinským občanům posudky potřebné pro zaměstnání?.....	16
Jsou občané Ukrajiny osvobozeni od povinnosti hradit doplatky za léky?.....	16
Na jakou pomoc mají nárok občané Ukrajiny se zdravotním handicapem?.....	16
SOCIÁLNÍ DÁVKY PRO UKRAJINCE V ČESKÉ REPUBLICCE	18
Kdo má nárok na bezplatné ubytování?.....	18
Kdo má nárok na humanitární dávku?	20
Mimořádná okamžitá pomoc na úhradu jednorázového výdaje.....	23
NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ V ČESKÉ REPUBLICCE	25
ZAMĚŠTNÁVÁNÍ OSOB Z UKRAJINY NA ÚZEMÍ ČR	26
PODNIKÁNÍ OSOB Z UKRAJINY NA ÚZEMÍ ČR.....	28
Jak je upraveno živnostenské podnikání v České republice?	28
Jak jsou rozděleny živnosti v České republice?.....	28
Kde je možno požádat o živnostenské oprávnění?	28
Co je třeba předložit živnostenskému úřadu?	28
Jaký je správní poplatek za živnostenské oprávnění?	30
Je třeba hradit zdravotní, sociální a nemocenské pojištění?.....	30
Kdy se podává daňové přiznání?	30
Je třeba žádat o prodloužení živnostenského oprávnění?.....	30
Jak získám nostrifikační doložku?	30
Je třeba se obrátit na:	30
PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ V ČESKÉ REPUBLICCE	33
Jak funguje předškolní vzdělávání v České republice?.....	33
Pro koho je předškolní vzdělávání určeno?.....	33
Jaká zařízení v České republice zabezpečují předškolní vzdělávání?.....	33
V čem spočívá povinná školní docházka?.....	35
Jaké jsou náklady na předškolní vzdělávání?	35
Jaké programy školky nabízejí?.....	35
Jak probíhá zápis do školky?	36
Jak probíhá vzdělávání cizojazyčných dětí ve školkách?	36
V čem spočívá role asistenta pedagoga?	37
ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ V ČESKÉ REPUBLICCE	38
Jak funguje základní vzdělávání v České republice?.....	38
Pro koho je školní vzdělávání určeno?	38
Jaká zařízení v České republice zabezpečují školní vzdělávání?	39
V čem spočívá povinná školní docházka?.....	39

Jaká je organizace školního roku?	39
Jaké jsou náklady na školní vzdělávání?	39
Jaká je organizace školního dne?	40
Jak probíhá zápis do školy?	40
Jak probíhá vzdělávání cizojazyčných dětí ve školách?	40
Jak probíhá vzdělávání žáků se zvláštními potřebami?	40
REGISTRACE UKRAJINSKÝCH VOZIDEL	42

JAK POMÁHÁ ČESKÁ REPUBLIKA UKRAJINSKÝM UPRCHLÍKŮM

Česká republika poskytuje ukrajinským uprchlíkům pomoc v řadě oblastí ve snaze podpořit je při začlenění se do života v naší zemi a uspojit zde své životní potřeby.

Pomoc ze strany státu, územních samosprávných celků a dalších subjektů zahrnuje následující oblasti:

- Umožnění pobytu na území republiky
- Účast v českém zdravotním systému
- Přístup ke vzdělávání
- Přístup k zaměstnání a podnikání
- Poskytování finanční pomoci
- Poskytování bydlení a pomoc při zajišťování bytové potřeby
- Pomoc s integrací v České republice

Vzhledem k tomu, že režim dočasné ochrany bude v návaznosti na rozhodnutí Rady Evropy 2023/2049 ze dne 19. října 2023 prodloužen o další rok, tedy do 31. března 2025, odkazuje následující text také na lexprávní úpravu přijatou **zákonem č. 454/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Zákon upravuje prodloužení dočasné ochrany a některé dalších záležitosti (tzv. Lex Ukrajina 6).**

Od 1. 1. 2024 dojde k následujícím změnám:

- **humanitárního ubytování** bude přidělováno pouze na Krajském uprchlickém centru v Ostravě
- bude možno žádat o **dávku mimořádné okamžité pomoci "jiná událost"**, která nebude vstupovat do výpočtu humanitární dávky
- **od 1.9.2024 se zkracuje doba nároku na humanitární ubytování zdarma na 90 dnů** od udělení dočasné ochrany a nově bude lhůta platit i pro zranitelné osoby
- od 8.1. do 15.3.2024 bude probíhat registrace a v dalších měsících pak vydávání vízových štítků k prodloužení dočasné ochrany. Budou prodloužena i víza za účelem strpění.
- **změnit pobytový status bude možno pouze za účelem sloučení rodiny**

V tomto dokumentu naleznete informace ohledně každé z výše uvedených oblastí a odkazy na instituce, na které se mohou občané Ukrajiny prchající před válkou obracet pro pomoc.

POBYT OBČANŮ UKRAJINY NA ÚZEMÍ ČR

Kdo může žádat o režim dočasné ochrany?

- **Občan Ukrajiny, který před 24. 2. 2022 pobýval na Ukrajině a Ukrajinu následně opustil.**
- **Cizinec ze třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti**, které byla před 24. 2. 2022 na Ukrajině poskytnuta mezinárodní ochrana nebo odpovídající vnitrostátní ochrana.
- **Rodinný příslušník výše uvedených osob**, který společně s nimi pobýval na Ukrajině před 24. 2. 2022 a následně společně s nimi Ukrajinu opustil.

Rodinný příslušník – manžel, manželka, registrovaný partner, nezletilé svobodné dítě této osoby nebo nezletilé svobodné dítě manžela anebo jiný blízký příbuzný závislý na péči a žijící v rodině této osoby.

- **Cizinec, který byl k 24. 2. 2022 držitelem platného povolení k trvalému pobytu na území Ukrajiny** a jeho vycestování do státu, jehož je státním občanem, nebo části jeho území, není možné z důvodu hrozby skutečného nebezpečí (čl. 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců).
- **Osoba, která žádá o dočasnou ochranu z důvodu sloučení rodiny s držitelem dočasné ochrany.** V tomto případě lze dočasnou ochranu udělit pouze ve výjimečných případech.
- **Pokud se území České republiky narodilo dítě občanovi Ukrajiny, kterému byla udělena dočasná ochrana nebo o ní žádá, je třeba požádat o udělení dočasné ochrany také pro narozené dítě.**

Kdo nemá nárok na udělení dočasné ochrany?

- Cizinci, kteří měli dlouhodobé pobytové oprávnění v České republice před 24. 2. 2022 a po tomto datu si oprávnění neprodloužili nebo jim bylo zrušeno.
- Cizinci, kteří měli před 24. 2. 2022 dlouhodobé vízum, dlouhodobý pobyt, trvalý pobyt nebo dočasnou ochranu vydané v jiném státu než České republice a toto oprávnění skončilo nebo bylo zrušeno po 24. 2. 2022.

Jak se uděluje dočasná ochrana?

- **Nově příchozím uprchlíkům se dočasná ochrana uděluje na základě žádosti,** kterou je nutné podat osobně na KACPU v případě, že žadatel přicestoval na území České republiky po 24. 2. 2022 nebo je rodinným příslušníkem tohoto občana. Seznam KACPU [Krajské asistenční centrum pomoci Ukrajincům KACPU - frs.gov.cz](#)
- **V ostatních případech** osobně na pracovišti odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra [Kontakty - frs.gov.cz](#)

Jaké dokumenty přiložit k žádosti o dočasnou ochranu?

- platný cestovní doklad
- doklad potvrzující, že žadatel pobýval před 24. 2. 2022 na Ukrajině
- potvrzení o zajištění ubytování – na formuláři určeném pro ubytování poskytovaném fyzickou osobou nebo na formuláři určeném pro ubytování poskytovaném právnickou osobou
 - **od 1. 1. 2024 vyžadován úředně ověřený podpis na potvrzení o ubytování**
- potvrzení o ubytování není třeba, pokud ubytování zajišťuje orgán krizového řízení
- vyplněný tiskopis „Žádost o poskytnutí dočasné ochrany“
- fotografii ve formátu 45 x 35 mm
- formuláře jsou dostupné na internetových stránkách [Formuláře ke stažení - frs.gov.cz](#)

Jak se prokazuje udělení dočasné ochrany?

Udělení dočasné ochrany se prokazuje vízovým štítkem vlepeným do cestovního dokladu. Dočasná ochrana se prokazuje vízovým štítkem D/DO/667,668,669 dále D/DO/767,768,769 a D/DO/867,868,869. Ve výjimečných případech vyznačeným razítkem.

Jak postupovat v případě, že dočasná ochrana zanikne?

- Je možno podat opakovanou žádost o udělení dočasné ochrany KACPU.
- Podmínky o podání opakované žádosti jsou stejné jako v případě podání žádosti o dočasnou ochranu. Posuzuje se, zda stále trvají podmínky pro její udělení.

- **S vyhověním opakované žádosti není spojen nárok na čerpání časově omezených výhod. Toto je možné pouze u prvního udělení dočasné ochrany.**

Jak se vzdát dočasné ochrany?

- Na území České republiky se držitel platného cestovního dokladu s biometrickými prvky dostaví na KACPU. Ten, kdo cestovní doklad s biometrickými prvky nevlastní, se vzdá dočasné ochrany na pracovišti odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra.
- Na území Ukrajiny je třeba se obrátit na Velvyslanectví České republiky v Kyjevě nebo na Generální konzulát České republiky ve Lvově.
- V případě ukončení dočasné ochrany je třeba informovat zdravotní pojišťovnu v České republice a uhradit u ní případné dluhy a také vrátit průkaz pojištění.
- Informovat o nových kontaktních údajích správce daně v České republice (finanční úřad) a podat ve stanovených případech daňové přiznání. V případě registrace u správce daně odevzdat předepsaný tiskopis „Oznámení o změně registračních údajů“.
- Informovat školské zařízení, které navštěvují děti.

Jak práva jsou spojena s dočasnou ochranou?

- právo na pobyt na území České republiky
- po stanovenou dobu nárok na státní humanitární ubytování
- lékařská péče
- volný přístup na trh práce
- pomoc v oblasti sociálního zabezpečení
- děti a dospívající mají právo na přístup do systému vzdělávání
- děti a dospívající bez doprovodu mají právo na zákonné opatrovnictví a bezpečné umístění
- právo na přístup k bankovním službám.

Jaké jsou hlavní povinnosti spojené s dočasnou ochranou?

Hlásit Ministerstvu vnitra:

- příchod na území České republiky do 3 dnů od vstupu na území
- změnu adresy místa hlášeného pobytu do 30 pracovních dnů
- změnu jména a příjmení
- změnu rodinného stavu

- změnu cestovního dokladu; ztrátu cestovního dokladu je třeba nahlásit bezodkladně Policii ČR
- ztrátu, zničení nebo poškození pobytového dokladu ohlásit do 3 dnů Ministerstvu vnitra; při ukončení pobytu na území České republiky tento doklad odevzdat nejpozději 3 dny před odjezdem

Další povinnosti:

- přihlásit dítě a dospívajícího k povinné školní docházce
- účast v systému zdravotního pojištění a sociálního zabezpečení

Na co si dát pozor v případě cestování mimo území České republiky?

Cesty na Ukrajinu nebo po schengenském prostoru, které trvají více než 10 dnů, mohou mít vliv na:

- možnost využívat státní humanitární ubytování
- možnost čerpat humanitární dávku
- umístění dítěte ve škole

Jaký bude postup při prodloužení dočasné ochrany v roce 2024?

- Dočasná ochrana bude prodloužena do 31. 3. roku 2025.
- Pro prodloužení dočasné ochrany bude nutná osobní návštěva na pracovišti Ministerstva vnitra, které vylepí vízový štítek. **Platnost vízového štítku bude prodloužena do 31. 3. 2025.**
- Elektronická registrace bude probíhat **od 8.1. do 15. 3. 2024.**
- Při elektronické registraci bude přidělen termín osobní návštěvy na Ministerstvu vnitra, a to **nejpozději do 30. 9. 2024.** Pokud osoba zruší termín osobní návštěvy na Ministerstvu vnitra v září 2024, nebude již mít zaručený náhradní termín a dočasná ochrana může zaniknout. Provedením online registrace se prodlužuje dočasná ochrana **do 30.9.2024.**
- **Pokud neproběhne registrace do 15. 3. 2024** nebo osobní návštěva na Ministerstvu vnitra **do 30. 9. 2024, dočasná ochrana zanikne.**
- Za dítě mladší 15 let provede jeho registraci zákonný zástupce dítěte nebo jiná osoba, která za dítě jedná. Bude třeba prokázat právní vztah k dítěti.

- Osoba starší 15 let bude moci provést registraci sama s tím, že označí svého oprávněného zástupce.
- Při osobní návštěvě bude nutné předložit doklad o ubytování **s úředně ověřeným podpisem** s výjimkou ubytování přiděleného podle zákona o dočasné ochraně, tedy osob se státním humanitárním ubytováním. Pokud doklad o ubytování vydává osoba, která není vlastníkem nemovitosti, je nutno doložit i právní vztah k vlastníku nemovitosti (např. plná moc). Úředně ověřený podpis není třeba pokud se dokládá nájemní nebo podnájemní smlouva (je ale vhodné předložit úředně ověřenou kopii).
- Ministerstvo vnitra bude mít lhůtu 14 dnů pro případnou kontrolu a související úkony v případech, kdy registrace z nějakého důvodu neproběhla bez problémů.
- Podrobnosti [Prodlužování dočasné ochrany v roce 2024 - frs.gov.cz](https://frs.gov.cz)

Komu je určeno vízum strpění na území České republiky?

Vízum strpění se udělí Ukrajinci, který nesplňuje podmínky pro udělení dočasné ochrany. Typicky půjde o Ukrajince se skončeným nebo končícím pobytovým oprávněním. Jinými slovy udělí se cizinci, který nemá jiné pobytové oprávnění a prokáže, že se kvůli válce nemůže vrátit. **V roce 2024 bude docházet k prodloužení víza strpění do 31.3.2025 stejným způsobem jako v roce 2023, a to ze zákona.** Pro vyznačení vízového štítku do cestovního dokladu bude třeba navštívit pracoviště Ministerstva vnitra, a to po předchozím telefonickém nebo on-line objednání.

Jakým způsobem bude možno změnit pobytové oprávnění z režimu dočasné ochrany v roce 2024?

Pro osoby s udělenou dočasnou ochranou na území České republiky bude jedinou možností, jak změnit své pobytové oprávnění na území republiky postup dle zákona o pobytu cizinců, a to pro rodinné příslušníky občanů EU. **Jiné způsoby nebudou možné.**

Právní předpisy:

Zákon č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaný invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů

- **aktuálně zákon č. 454/2023 Sb.**, kterým se mění zákon č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Nařízení vlády č. 308/2022 Sb., o stanovení výjimky z nepřijatelnosti žádostí o udělení oprávnění k pobytu na území České republiky podávaných na zastupitelských úřadech

- **aktuálně novela provedena nařízením vlády č. 455/2023 Sb.**, kterým se mění nařízení vlády č. 308/2022 Sb., o stanovení výjimky z nepřijatelnosti žádostí o udělení oprávnění k pobytu na území České republiky podávaných na zastupitelských úřadech, ve znění nařízení vlády č. 79/2023 Sb.

Důležité odkazy:

[Dočasná ochrana - frs.gov.cz](https://frs.gov.cz)

[Krajské asistenční centrum pomoci Ukrajině KACPU - frs.gov.cz](https://frs.gov.cz)

[Informace o pomoci Ukrajincům | nasiukrajinci.cz](https://nasiukrajinci.cz)

[Kontakty - frs.gov.cz](https://frs.gov.cz)

[Občané třetích zemí - Ministerstvo vnitra České republiky \(mvcr.cz\)](https://mvcr.cz)

ÚČAST UKRAJINSKÝCH UPRCHLÍKŮ V SYSTÉMU ZDRAVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Jak funguje systém zdravotní péče v České republice?

- v České republice existuje veřejné a komerční zdravotní pojištění
- Pokud není osoba zdravotně pojištěna, hradí si péči sama
- Neodkladná zdravotní péče se poskytuje i osobám, které nesplňují výše uvedené požadavky

Co čeká občany Ukrajiny po příchodu do České republiky?

Po příjezdu na území České republiky proběhne registrace žadatele o dočasnou ochranu na KACPU přímo na přepážce zdravotní pojišťovny [Krajské asistenční centrum pomoci Ukrajině KACPU - frs.gov.cz](#)

V tomto místě je poskytována pouze neodkladná první pomoc. Další zdravotní pomoc je již poskytována v rámci standardního zdravotního systému v České republice a na tzv. UAPOINTech, které jsou zřizovány při fakultních nemocnicích.

Okamžikem udělení dočasné ochrany získává občan Ukrajiny přístup k veřejnému zdravotnímu pojištění a prvních 150 dní je za něj pojistné hrazeno státem.

Co se stane po uplynutí 150 dnů pobytu v České republice?

Po uplynutí prvních 150 dní od udělení dočasné ochrany platí různá pravidla pro různé kategorie osob v režimu dočasné ochrany.

Komu hradí stát uplynutí 150 dnů v České republice nadále automaticky zdravotní pojištění?

Stát nadále automaticky hradí pojištění následujícím skupinám osob:

- dětem do věku 18 let ,
- dospělým ve věku nad 65 let,
- dětem, které se narodily na území České republiky a alespoň jeden z rodičů má v té době udělenou dočasnou ochranu, a to po dobu prvních 60 dní od narození.

Pro další účast narozeného dítěte v systému zdravotního pojištění je mu již třeba zajistit udělení dočasné ochrany, a to nejpozději do 60 dní věku dítěte.

Po udělení dočasné ochrany dítěti je povinnost informovat zdravotní pojišťovnu a patřit pro dítě průkaz zdravotního pojištění.

- děti, které se narodí na území a ani jeden z rodičů nemá v době udělenou dočasnou ochranu, budou dodatečně pojištěny až 30 dní předtím, než samy vízum získají.

Komu hradí stát po uplynutí 150 dnů v České republice dále zdravotní pojištění?

- ***osobám vedeným na Úřadu práce v evidenci uchazečů o zaměstnání***

Zdravotní pojišťovně je třeba doložit potvrzení o evidenci uchazečů o zaměstnání,

- ***osobám, které celodenně, osobně a řádně pečují o jedno dítě ve věku do 7 let, nebo o dvě a více dětí ve věku do 15 let, které nemají příjmy ze zaměstnání nebo ze samostatné výdělečné činnosti***

Touto osobou může být jeden z rodičů dítěte nebo osoba, která má dítě v péči při pobytu na území České republiky. Je třeba předložit rodný list dítěte nebo cestovní doklad rodiče, ve kterém je dítě uvedeno.

- ***žákům a studentům ve věku 18 až 26 let, kteří se soustavně připravují na budoucí povolání studiem na střední nebo vysoké škole v České republice***

Zdravotní pojišťovně je třeba tuto skutečnost doložit potvrzením o studiu.

- ***osobám, kterým dlouhodobý nepříznivý zdravotní stav znemožňuje výkon zaměstnání***

Tuto skutečnost je třeba zdravotní pojišťovně a Úřadu práce prokázat aktuálním lékařským potvrzením vystaveným ošetřujícím lékařem v České republice.

- ***osobám zdravotně postiženým, invalidním, závislým na péči nebo osobám pečujícím o osobu závislou na péči***

Pokud jsou tyto osoby vedeny v evidenci Úřadu práce a doloží potvrzení.

Komu stát uplynutí 150 dnů v České republice již zdravotní pojištění nehradí?

Po uplynutí 150 dnů od udělení dočasné ochrany stát nehradí zdravotní pojištění následujícím kategoriím osob.

- ***Zaměstnancům vykonávajícím zaměstnání na základě pracovní smlouvy, dohody o provedení práce se započítatelným příjmem v částce vyšší než 10 tisíc Kč, nebo***

na základě **dohody o pracovní činnosti** se započitatelným příjmem v částce od **4 tisíc Kč** hradí zdravotní pojištění zaměstnavatel.

- **Osobám samostatně výdělečně činným**, které si hradí veřejné zdravotní pojištění jako samoplátci a to **prostřednictvím měsíčních záloh na pojistné**, které jsou splatné vždy od **1. dne kalendářního měsíce, na který se platí, do 8. dne následujícího kalendářního měsíce**. V roce 2023 činí jejich výše 2 722 Kč. **Pro rok 2024** je stanovena částka **2 949 Kč**.

Po zahájení podnikání je třeba zdravotní pojišťovně nahlásit zahájení podnikání, předložit živnostenský list a doklad o evidenci na Finančním úřadě.

- **Osobám, které nespádají do některé z výše uvedených kategorií a jedná se tedy o osoby bez zdanitelných příjmů.**

Tyto osoby si hradí zdravotní pojištění každý měsíc jako samoplátci platbou ve výši 2 336 Kč pro rok 2023 splatnou vždy od 1. dne kalendářního měsíce na který se platí, do 8. dne následujícího kalendářního měsíce. **Pro rok 2024** je pro samoplátce stanovena platba na pojistné ve výši **2 552 Kč**.

Co znamená celodenní, osobní a řádná péče o dítě?

- dítě není svěřeno do péče žádné jiné osobě,
- dítě předškolního věku není umístěno v jeslích či mateřské škole nebo v obdobném zařízení na dobu převyšující 4 hodiny denně,
- dítě, které plní povinnou školní docházku, není umístěno ve školním nebo jiném obdobném zařízení po dobu, která přesahuje návštěvu školy,
- dítě není umístěno v zařízení s týdenním nebo celoročním pobytem.

Jak si prodloužit zdravotní pojištění po prodloužení dočasné ochrany?

Po prodloužení dočasné ochrany je zdravotní pojišťovnou vystavován **náhradní průkaz zdravotního pojištění, aktuálně s platností do 31. 3. 2024**.

O průkaz je možno požádat přímo na pobočce zdravotní pojišťovny nebo prostřednictvím on-line formuláře umístěného na webových stránkách zdravotní pojišťovny a následně si ho stáhnout do mobilního telefonu nebo vytisknout. **Pro prodloužení zdravotního pojištění platí, že zdravotní pojištění bude pravděpodobně opět prodlouženo po provedení on-line registrace do 31.3.2024 a následně po vlepění vízového štítku do 31.3.2025**. Tyto změny je třeba nahlásit zdravotní pojišťovně a požádat

o náhradní průkaz pojištěnce s prodlouženou dobou platnosti. Vždy je třeba postupovat v souladu s pravidly zdravotní pojišťovny, u které je osoba pojištěna.

Na jaké zdravotní služby má držitel dočasné ochrany v České republice nárok?

Od udělení dočasné ochrany je zaručen přístup ke zdravotní péči v České republice v plném rozsahu.

Jaké má držitel dočasné ochrany povinnosti vůči zdravotní pojišťovně?

Všechny skutečnosti, které mají vliv na způsob úhrady zdravotního pojištění, je třeba **zdravotní pojišťovně oznámit nejpozději do 8 dnů** po uplynutí prvních 150 dnů pobytu na území České republiky a dále při každé další změně plátce pojistného.

Co se stane, pokud nemám řádně uhrazeno zdravotní pojištění V České republice?

Na území ČR musí každý poskytovatel zdravotních služeb poskytnout neodkladnou péči kdykoliv a komukoliv, bez ohledu na pojištění nebo pobytový statut. Bude za to však pravděpodobně požadovat úhradu.

Jak je v České republice zajištěna zdravotní péče pro ukrajinské děti?

Zdravotní péče před nástupem do dětského kolektivu a v podobě pravidelných preventivních prohlídek je poskytována u registrovaných poskytovatelů v oboru praktického lékařství pro děti a dorost tzv. pediatriů. Problémem k České republice, zejména ve velkých městech, jsou přeplněné kapacity těchto lékařů. Služba může být dětem a dospívajícím poskytnuta také na tzv. UAPointech a pro děti od 14 let i v ordinacích všeobecných praktických lékařů. Preventivní prohlídky jsou poskytovány ve stejném rozsahu jako pro občany České republiky.

Jak je to s povinným očkováním ukrajinských dětí v České republice?

Při první zdravotní prohlídce u dětského lékaře v České republice je třeba předložit očkovací průkaz dítěte. Pokud není možno prokázat, jaká očkování dítě podstoupilo, je k němu přistupováno jako k dítěti neočkovanému. Očkování je v takovém případě zahájeno během první zdravotní prohlídky. Očkování je možno v některých zvláštních případech odložit, ale pouze na období 4 týdnů.

Kdo může ukrajinskému dítěti vystavit zdravotní potvrzení nezbytné pro účast na dětských akcích?

Pokud je ze zákona vyžadováno k účasti na dětských akcích potvrzení lékaře, vystaví toto potvrzení lékař, u kterého je dítě registrováno.

V případě, že dítě nikde registrováno není, může vystavit potvrzení kterýkoliv poskytovatel zdravotních služeb v oboru praktického lékařství pro děti a dorost. Dětem, které nejsou registrované, může být potvrzení vystaveno také na UAPOINTu, jestliže má zřizující poskytovatel oprávnění pro obor praktické lékařství pro děti a dorost. Tento úkon není hrazen z veřejného zdravotního pojištění a je zpoplatněn.

Kdo vystavuje ukrajinským občanům posudky potřebné pro zaměstnání?

Pro účely vystavování posudků, včetně posudků do zaměstnání, je nezbytná registrace u poskytovatele zdravotních služeb.

Jsou občané Ukrajiny osvobozeni od povinnosti hradit doplatky za léky?

Občané Ukrajiny nejsou osvobozeni od povinnosti hradit doplatky za léky.

Na jakou pomoc mají nárok občané Ukrajiny se zdravotním handicapem?

Od 1. 7. 2023 mohou občané Ukrajiny požádat ČSSZ o posouzení zdravotního stavu k doložení zdravotního stavu nebo invalidity, pokud osoby nemohou použít doklad z Ukrajiny. Žádost se podává elektronicky na stránkách ČSSZ.

[Запит на оцінку стану здоров'я для цілей Закону № 66/2022 Збірки законів | ePortál ČSSZ \(CSSZ.CZ\)](#)

Na základě posudku poté mohou požádat o humanitární dávku.

Osoby s dočasnou ochranou ale nemají nárok na průkazy TP, ZTP a ZTP/P, na příspěvek na péči a na dávky státní sociální podpory (příspěvek na živobytí, mobilitu atd.).

Právní předpisy:

Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Důležité odkazy:

[Pomoc pro Ukrajinu / Допомога для України – Ministerstvo zdravotnictví \(mzcr.cz\)](#)

[Zdravotní pojišťovny - VZP ČR](#)

[UA POINT – медичне обслуговування українських біженців – Ministerstvo zdravotnictví \(mzcr.cz\)](#)

[Запит на оцінку стану здоров'я для цілей Закону № 66/2022 Збірки законів | ePortál ČSSZ \(cssz.cz\)](#)

SOCIÁLNÍ DÁVKY PRO UKRAJINCE V ČESKÉ REPUBLICĚ

Ukrajincům v režimu dočasné ochrany může být za určitých podmínek v České republice poskytnuto:

- **bezplatné ubytování,**
- **humanitární dávka,**
- **mimořádná okamžitá pomoc na úhradu nezbytného jednorázového výdaje.**

Kdo má nárok na bezplatné ubytování?

Tzv. státní humanitární ubytování je poskytováno bezplatně, ale **do 31.8.2024 pouze na 150 dnů**. Lhůta 150 dnů se začíná počítat ode dne, který následuje po dni udělení dočasné ochrany. Pouze osoby vedené v **evidenci zranitelných osob** mají nárok na poskytnutí bezplatného ubytování na delší dobu.

Od 1.9.2024 se doba poskytování státního humanitárního ubytování zkracuje ze 150 na 90 dnů a nebude již nadále platit výjimka prodloužení pro zranitelné osoby.

Po uplynutí této lhůty je nutno státní humanitární ubytování opustit.

Toto ubytování přidělují pouze vybraná Krajská asistenční centra pomoci Ukrajině a lze ho poskytnout pouze jednou. Změna místa humanitárního ubytování je přípustná pouze z vážných důvodů.

Od 1.1.2024 bude možno požádat o státní humanitární ubytování pouze na KACPU v Ostravě. Nově příchozí se musí fyzicky do Ostravy dostavit [Krajské asistenční centrum pomoci Ukrajině \(KACPU\) | Moravskoslezský kraj | \(msk.cz\)](#) Jedinou výjimku představují nově narozené děti rodičům s udělenou dočasnou ochranou na území České republiky. Jejich ubytování bude řešit příslušné krajské KACPU.

Osobní přítomnost v Ostravě při **změnu ubytování** již ubytovaných osob nebude nutná, budou vyřizovat KACPU v místě bydliště žadatele.

Přidělení bezplatného ubytování s jeho adresou se prokazuje písemným potvrzením „**Informace o přidělení ubytování**“.

Pokud osoba, která bezplatné ubytování využívá, **změní sama adresu**, musí tuto skutečnost nahlásit do 3 pracovních dnů odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra.

Tímto jí zaniká nárok na humanitární ubytování. Nárok zanikne také v případě, že se v přiděleném ubytování **bezdůvodně nezdržuje více než 10 dnů** nebo pokud ubytování v přiděleném ubytovacím zařízení **odmítne**.

U stejného ubytovatele je možno zůstat po dohodě s ním i po uplynutí 150 dnů. V takovém případě není třeba změnu Ministerstvu vnitra hlásit.

Státní humanitární ubytování přidělí KACPU, místo si není možno vybrat.

Do kategorie zranitelných osob spadají:

- nezletilé děti,
- osoby starší 65 let,
- těhotné ženy,
- osoby pečující o dítě do 6 let věku,
- studenti do 26 let studující v ČR,
- osoby invalidní nebo držitelé průkazu osvědčující zdravotní postižení a
- osoby, které o takto postižené osoby pečují.

Splnění podmínek pro zařazení do kategorie zranitelných osob se posuzuje výhradně v rámci řízení o přiznání humanitární dávky.

Nově budou pro účely posouzení zranitelnosti rozhodující údaje za kalendářní měsíc předcházející kalendářnímu měsíci, na který se uplatňuje nárok. V případě, že na uvedený kalendářní měsíc nebylo o nároku na humanitární dávku rozhodnuto, použije se údaj za kalendářní měsíc předcházející tomuto měsíci.

Pokud je osobě přiznána zranitelnost, ale humanitární dávka jí přiznána není, nemá nárok na bezplatné ubytování.

Pokud má náklady na bydlení, budou při výpočtu humanitární dávky tyto náklady zohledněny.

Postačí přiznání invalidity nebo průkaz osvědčující zdravotní postižení vydané na Ukrajině. Žadatel o humanitární dávku tyto doklady předkládá na pobočce Úřadu práce.

Pokud osoba nemá doklady, kterými může prokázat své zdravotní postižení, může požádat prostřednictvím on-line formuláře o vystavení posudku v České republice. Uznání za osobu se zdravotním postižením má také vliv na výši přiznané humanitární dávky.

K získání jiných dávek státní sociální podpory však posudek neopravňuje.
Zdravotní stav se vždy posuzuje k datu podání žádosti.

Žádost o posouzení zdravotního stavu je možno podat **pouze elektronicky**. Je třeba přiložit i dotazník s popisem zdravotního postižení v českém jazyce a doporučuje se přiložit i lékařské zprávy od českých lékařů.

Podrobnosti a potřebný tiskopis jsou dostupné na internetových stránkách:
[Запит на оцінку стану здоров'я для цілей Закону № 66/2022 Збірки законів | ePortál ČSSZ \(cssz.cz\)](#)

Od 1. 9. 2024 již pro oblast státního humanitárního ubytování nebude hrát kategorie zranitelnosti rolí.

Pokud někdo vypadne ze systému státního humanitární ubytování (např. mu již není přiznána humanitární dávka), nemá již možnost se do tohoto systému vrátit.

Kdo má nárok na humanitární dávku?

Nárok na humanitární dávku může vzniknout cizincům v režimu dočasné ochrany, pokud se zdržují na území České republiky.

Smyslem humanitární dávky je přispět na životní potřeby a bydlení. Při posuzování nároku na její přiznání se vychází z veškerých příjmů žadatele a také jeho úspor. S výjimkou první dávky je humanitární dávka **vyplácena vždy na bankovní účet v České republice.**

Zranitelné osoby mají nárok na vyšší humanitární dávku.

Jestliže je cizinci poskytnuto ubytování, celodenní strava a základní prostředky osobní hygieny, humanitární dávka mu nenáleží.

Po dobu prvních 150 dnů je humanitární dávka vyšší a činí:

- 4 860 Kč pro dospělou osobu,
- 7 290 Kč pro dospělou osobu se zdravotním postižením,
- 3 490 Kč pro dítě,
- 5 325 Kč pro dítě se zdravotním postižením a

- 4 188 Kč pro dítě ve věku od 6 do 10 let.

Po uplynutí lhůty 150 dnů je humanitární dávka poskytována ve výši až:

- 3 130 Kč pro dospělou osobu,
- 4 860 Kč pro dospělou zranitelnou osobu,
- 7 290 Kč pro dospělou osobu se zdravotním postižením,
- 3 490 Kč pro dítě,
- 5 235 Kč pro dítě se zdravotním postižením a
- 4 188 Kč pro dítě ve věku 6 až 10 let.

O humanitární dávku je třeba žádat on-line formou každý měsíc, na který je dávka požadována.

Při řízení o přiznání humanitární dávky je třeba prokázat:

- totožnost,
- totožnost osob s dočasnou ochranou, které s žadatelem společně uhrazují náklady na životní potřeby,
- oprávněnost pobytu na území České republiky žadatele a s ním posuzovaných osob,
- místo pobytu žadatele a s ním posuzovaných osob,
- údaj o zaměstnavateli/zaměstnavatelích žadatele a s ním posuzovaných osob,
- údaje o příjmech všech posuzovaných osob a informace o jejich finančních prostředcích a bankovních účtech,
- prohlášení všech posuzovaných osob o majetkových poměrech na území České republiky,
- při prokazování nákladů na bydlení v bytě vedeném v evidenci bytů také identifikační údaje vlastníka bytu,
- údaje o poskytnutém bezplatném stravování žadateli a dalším posuzovaným osobám,
- tiskopis s přílohami je dostupný na internetových stránkách MPSV: [Formuláře \(mpsv.cz\)](https://www.mpsv.cz)

Pokud má žadatel náklady na bydlení v bytě, který je zařazen v evidenci bytů, žádost musí obsahovat identifikační údaje vlastníka bytu.

V rámci řízení o přiznání humanitární dávky je možno uplatnit také započitatelné náklady na bydlení. Jejich výše je stanovena pro bydlení v bytech vedených v evidenci bytů. Pro ubytování v jiných prostorech je částka nižší. Zapsat byt do evidence bytů může pouze jeho vlastník.

Plnou výši započitatelných nákladů není možno přiznat, pokud žadatel sdílí společnou domácnost s vlastníkem nebo pronajímatelem bytu.

Započitatelné náklady na bydlení činí:

- 3 000 Kč za kalendářní měsíc pro 1 osobu/ 2 400 Kč v jiných prostorech,
- 6 000 Kč za kalendářní měsíc pro 2 osoby/ 4 800 v jiných prostorech,
- 9 000 Kč za kalendářní měsíc pro 3 osoby/ 7 200 Kč v jiných prostorech,
- 12 000 za kalendářní měsíc pro 4 osoby/ 9 600 Kč v jiných prostorech,
- 15 000 Kč za kalendářní měsíc pro 5 a více osob/ 12 000 v jiných prostorech.

Od 1.1.2024 se bude postupovat podle nařízení vlády č. 446/2023 Sb., o započitatelných nákladech na bydlení a ubytování pro účely stanovení nároku na humanitární dávku a její výše. Výše započitatelných nákladů na bydlení bude činit 6000 Kč pro zranitelné osoby s dočasnou ochranou a 3000 Kč pro ostatní osoby s udělenou dočasnou ochranou žijící v bytech evidovaných v evidenci bytů.

V případě ubytování v jiných prostorech k ubytování bude výše započitatelných nákladů na ubytování činit 4 800 Kč pro zranitelné osoby s dočasnou ochranou a 2400 Kč pro ostatní osoby s udělenou dočasnou ochranou.

Mezi příjmy cizince je třeba započítat příjmy z práce na hlavní pracovní poměr i z prací konaných mimo pracovní poměr, tedy DPP a DPČ.

Dále příjmy, které osoba vydělá vlastní podnikatelskou činností jako OSVČ a příjmy, které jsou jí zasílány z domovského státu. Do výše příjmu se nazapočítává vyplácená humanitární dávka.

Konečná výše přiznané humanitární dávky se stanoví tak, že se sečtou dávky členů domácnosti a započitatelné náklady na bydlení. Tato částka se odečte od příjmů členů domácnosti. Výsledkem je výše humanitární dávky.

Podrobné informace k humanitární dávce jsou dostupné na internetových stránkách Úřadu práce:

[Pomoc pro občany Ukrajiny a jejich zaměstnavatele \(uradprace.cz\)](https://www.uradprace.cz)

Od 1 1. 2024 se v návaznosti na LEX Ukrajina 6:

- nebudou pro účely nároku na humanitární dávku započítávat nově mezi příjmy příjmy od nadací, spolků, z Azylového, migračního a integračního fondu, mimořádná okamžitá pomoc,
- rozhodné období pro posouzení nákladů na bydlení se posouvá stejně jako u posuzování zranitelnosti osoby na předchozí měsíc (nikoliv za aktuální),

- k částce ve výši dvojnásobku humanitární dávky na účtu cizince se pro účely posouzení nároku na humanitární dávku nebude přihlížet,
- vláda má možnost vydat nařízení pro započitatelné náklady na bydlení zvláště pro zranitelné osoby.

Mimořádná okamžitá pomoc na úhradu jednorázového výdaje

Mimořádná okamžitá pomoc může být přiznána z několika důvodů - újma na zdraví, jednorázový výdaj a od 1. 1. 2024 tzv. jiná událost při riziku ztráty bydlení a hmotné nouze. Lze jí poskytnout i opakovaně.

V případě nutnosti řešit náhle situaci týkající se ubytování, mají osoby, kterým nebyla přiznána humanitární dávka, možnost žádat o dávku mimořádné okamžité pomoci formou jednorázového výdaje.

Výše se stanoví s přihlédnutím k majetkovým poměrům žadatele a může dosáhnout max. výše **97 200 Kč za rok**. Je ale nutno žádat každý měsíc.

Na přiznání dávky není právní nárok.

Před jejím přiznáním budou posouzeny majetkové a sociální poměry osoby žádající o dávku a s ní žijících osob za období předcházejících třech měsíců a za aktuální měsíc.

Žádost se podává **na pobočce Úřadu práce v místě pobytu**. Úřad by měl o poskytnutí dávky rozhodnout bezodkladně.

Podrobnosti k podání žádosti jsou dostupné na internetových stránkách Úřadu práce:

[Mimořádná okamžitá pomoc \(uradprace.cz\)](https://www.uradprace.cz)

Právní předpisy:

Zákon č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaný invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů

- aktuálně **novela provedená zákonem č. 454/2023 Sb.**, kterým se mění zákon č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony – tzv. Lex Ukrajina 6.

Zákon č. 66/ 2022 Sb., o opatřeních v oblasti zaměstnanosti a oblasti sociálního zabezpečení v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů

Nařízení vlády č. 446/2023 Sb., o započitatelných nákladech na bydlení a ubytování pro účely stanovení nároku na humanitární dávku a její výše

Důležité odkazy:

[Krajské asistenční centrum pomoci Ukrajině \(KACPU\) | Moravskoslezský kraj | \(msk.cz\)](#)

[Krajské asistenční centrum pomoci Ukrajině KACPU - frs.gov.cz](#)

[Humanitární dávka \(mpsv.cz\)](#)

[Mimořádná okamžitá pomoc \(uradprace.cz\)](#)

[Запит на оцінку стану здоров'я для цілей Закону № 66/2022 Збірки законів | ePortál ČSSZ \(cssz.cz\)](#)

NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ V ČESKÉ REPUBLICE

Pokud jsou ukrajinští občané účastni v systému nemocenského pojištění, mohou čerpat za zákonem stanovených podmínek dávky z tohoto systému ve stejném rozsahu jako občané České republiky.

Účast v systému nemocenského pojištění je povinná pro zaměstnance, OSVČ se pojištění účastní dobrovolně.

Jedná se o:

- vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství a
- nemocenské.

I pokud není osoba účastna v systému nemocenského pojištění, je možno požádat o:

- ošetřovné,
- dlouhodobé ošetřovné,
- peněžitá pomoc v mateřství,
- dávka otcovské poporodní péče.

Podrobnosti k jednotlivým dávkám jsou dostupné na internetových stránkách České správy sociálního zabezpečení [Pomoc pro občany Ukrajiny a jejich rodiny - Pomoc pro občany Ukrajiny a jejich rodiny - Česká správa sociálního zabezpečení \(cssz.cz\)](#)

Právní předpisy:

Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů

Důležité odkazy:

[Pomoc pro občany Ukrajiny a jejich rodiny - Pomoc pro občany Ukrajiny a jejich rodiny - Česká správa sociálního zabezpečení \(cssz.cz\)](#)

ZAMĚSTNÁVÁNÍ OSOB Z UKRAJINY NA ÚZEMÍ ČR

Všichni držitelé dočasné ochrany jsou pro účely zaměstnanosti považováni za cizince s povoleným trvalým pobytem. **Z tohoto důvodu se od nich:**

- **nevyžaduje zaměstnanecká karta a**
- **karta vnitropodnikově převedeného zaměstnance ani**
- **modrá karta.**

Ukrajinci získávají:

- volný přístup na trh práce a
- mohou vstupovat do evidence uchazečů o zaměstnání.

V České republice je možno být zaměstnán:

- **v hlavním pracovním poměru**
 - na základě písemné smlouvy (uveden druh práce, místo výkonu práce a den nástupu do práce),
 - je zákonem stanovena týdenní pracovní doba, která činí 40 hodin týdně a u zaměstnanců pracujících ve vícesměnných nebo nepřetržitých provozech 37,5 hodin týdně
 - zkušební doba činí 3 měsíce (u vedoucích pracovníků max. 6 měsíců)
 - zaměstnanec má právo čerpat dovolenou
 - hlavní pracovní poměr může být sjednán na dobu určitou či neurčitou
 - hlavní pracovní poměr může být vykonáván na plný nebo zkrácený úvazek
 - výpovědní lhůta činí dva měsíce a počíná běžet prvním dnem měsíce následujícího po jejím doručení
 - pracovní poměr je možno ukončit také dohodou
 - zdravotní a sociální pojištění odvádí za zaměstnance zaměstnavatel, a to ve výši 4,5 % na zdravotní pojištění a 6,5 % na sociální pojištění
 - minimální mzda je pro rok 2024 stanovena **ve výši 18 900 Kč**
- **na základě dohody o provedení práce tzv. DPP**
 - počet odpracovaných hodin za rok nesmí přesáhnout u jednoho zaměstnavatele 300 hodin
 - pokud výdělek nepřesáhne částku 10 000 Kč měsíčně, neodvádí se z ní zdravotní ani sociální pojištění
 - pokud není z DPP odvedeno zdravotní ani sociální pojištění a za zaměstnance nehradí pojištění ani stát, musí si platit alespoň minimální částky pojištění, a to ve výši 2 552 Kč pro zdravotní pojištění **v roce 2024**

- **na základě dohody o pracovní činnosti tzv. DPČ**
 - objem prací nemůže u DPČ překročit polovinu stanovené pracovní doby zaměstnavatele
 - dodržování stanovené maximální týdenní pracovní doby se posuzuje za celé období, na které je DPČ uzavřena, nejdéle za 52 týdnů
 - z DPČ je odváděna daň z příjmu a sociální a zdravotní pojištění
 - sociální a zdravotní pojištění se neodvádí, pokud výdělek nepřesáhne **3 500 Kč**

- **agenturní zaměstnávání**
 - zaměstnanci jsou vysíláni k dočasné práci agenturou
 - agentura jim vyplácí mzdu a odvádí za ně zdravotní a sociální pojištění
 - zaměstnanec musí mít s agenturou uzavřenou pracovní smlouvu nebo DPČ
 - DPP u agenturního zaměstnávání není možná
 - s výjimkou zástupu za mateřskou nebo rodičovskou dovolenou nemůže být zaměstnanec přidělen ke stejné společnosti na dobu delší než 12 měsíců

Právní předpisy:

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 48/1997Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

Důležité odkazy:

[Pomoc pro občany Ukrajiny a jejich zaměstnavatele \(uradprace.cz\)](http://uradprace.cz)

mpsv.cz/documents/20142/4552532/informace_zamestnavatele_prosinec_2023.pdf/

PODNIKÁNÍ OSOB Z ZKRAJINY NA ÚZEMÍ ČR

Jak je upraveno živnostenské podnikání v České republice?

Živnostenské podnikání je v České republice upraveno zákonem č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Jak jsou rozděleny živnosti v České republice?

- ohlašovací (řemeslné, vázané a volné) a
- koncesované (je třeba získat od živnostenského úřadu koncesi).

Pro zahájení živnostenského podnikání je třeba **získat živnostenský list**, který vydává **živnostenský úřad**. Živnost je třeba nejdříve živnostenskému úřadu ohlásit, v případě požádat na tomto úřadu o koncesi.

Kde je možno požádat o živnostenské oprávnění?

- **kterémkoliv živnostenském úřadu** – osobně nebo písemně se zaručeným elektronickým podpisem,
- prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy Czech POINT (notáři, krajské úřady, matriční úřady, obecní úřady, úřady městských obvodů nebo městských částí územně členěných statutárních měst, úřady městských částí hlavního města Prahy stanovené prováděcím právním předpisem, dále zastupitelské úřady, držitel poštovní licence a Hospodářská komora ČR)
- elektronicky prostřednictvím informačního systému Registr živnostenského podnikání.

Co je třeba předložit živnostenskému úřadu?

- cestovní doklad,
- **oprávnění k pobytu** (dočasná ochrana, vízum k pobytu nad 90 dnů),
- prokázat **bezúhonnost dokladem o bezúhonnosti** – v případě občanů Ukrajiny, na které se vztahuje institut dočasné ochrany prokazuje bezúhonnost výpis z Rejstříku trestů, který si vygeneruje obecní živnostenský úřad v rámci procesu ohlášení živnosti,
 - bezúhonnost osoby z Ukrajiny, která nemá na území ČR povolen trvalý pobyt, se prokazuje některým ze způsobů uvedených v § 46 odst. 1 písm. b) živnostenského zákona, tedy doložením výpisu z evidence trestů nebo rovnocenného dokladu vydaného státem, jehož je fyzická osoba občanem.

Nevydává-li tento stát výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad, je nutné doložit čestné prohlášení o bezúhonnosti učiněné před notářem nebo jiným příslušným orgánem státu, jehož je občanem, nebo před notářem nebo jiným příslušným orgánem státu posledního pobytu. Tyto doklady nesmí být starší než 3 měsíce. V případě cizojazyčných dokumentů se vyžaduje úřední překlad do českého jazyka,

- **doklad prokazující právní důvod pro užívání prostor**, do nichž fyzická osoba umístila sídlo, liší-li se od jejího bydliště, nebo má-li bydliště ne adrese sídla ohlašovny, zvláštní matriky nebo na adrese sídla správního orgánu nebo do nichž umístila na území ČR organizační složku závodu zahraniční osoby. K doložení právního důvodu pro užívání prostor postačí písemné prohlášení vlastníka nemovitosti, bytu nebo nebytového prostoru, kde jsou prostory umístěny, že s umístěním souhlasí,
- u regulovaných živností (řemeslné, vázané a koncesované) je třeba doložit **odbornou způsobilost** pro jejich vykonávání,
 - **doklad prokazující odbornou způsobilost podnikatele**, popř. jeho odpovědného zástupce. Doklady vydané v zahraničí musí být opatřeny **nostrifikační doložkou** podle zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů. Doklady o vysokoškolském vzdělání osvědčením o uznání podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů. Občané Ukrajiny v režimu dočasné ochrany jsou osvobozeni od úhrady poplatku za nostrifikaci i poplatku za úkony spojené s řízením o žádosti o uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání. Není také vyžadována superlegalizace ani apostilní doložka, pokud jde o pravost podpisů a otisků razítek na originálu dokladu o odborné způsobilosti.

Kterým úřadům je třeba nahlásit zahájení živnosti?

- příslušné zdravotní pojišťovně (zdravotní pojištění),
- okresní správě sociálního zabezpečení (důchodové pojištění),
- finančnímu úřadu (registrace k dani).

K ohlášení slouží Jednotný registrační formulář, který je dostupný na internetových stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu.

<https://www.mpo.cz/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/crm-jednotny-registracni-formular/jednotny-registracni-formular---234081>

Jaký je správní poplatek za živnostenské oprávnění?

Živnostenské oprávnění je vydáváno na dobu povoleného pobytu. Správní poplatek činí 1000 Kč.

Je třeba hradit zdravotní, sociální a nemocenské pojištění?

V roce 2023 činí minimální zálohy na zdravotní pojištění 2 722 Kč, **pro rok 2024 to bude 2 968 Kč.**

Minimální zálohy na sociální pojištění je třeba hradit ve výši 2 944 Kč, pro rok 2024 to bude pravděpodobně 3 852 Kč.

Zálohy je třeba hradit první rok podnikání každý měsíc. V dalších letech budou zálohy vyměřeny příslušnými institucemi v závislosti na dosažených příjmech.

Nemocenské pojištění je dobrovolné.

Kdy se podává daňové přiznání?

Podnikatelé mají také povinnost podat každý rok daňové přiznání finančnímu úřadu. V roce 2024 je třeba daňové přiznání podat v písemné formě do 2. dubna 2024, v elektronické formě do 2. května 2024. Jestliže daňové přiznání zpracovává daňový poradce nebo musí být účetní závěrka ověřena auditorem, podává se daňové přiznání do 1. července 2024.

Je třeba žádat o prodloužení živnostenského oprávnění?

Pro pokračování v podnikání na území České republiky bylo třeba, aby občan Ukrajiny s udělenou dočasnou ochranou ohlásil do 30. 9. 2023 svůj záměr podnikat i nadále živnostenskému úřadu. Pokud podnikatel prokazatelně splnil podmínku pobytového oprávnění, tedy prodloužení dočasné ochrany do 31. 3. 2024, živnostenský úřad mu prodloužil živnostenské oprávnění také do 31. 3. 2024.

Jak získám nostrifikační doložku?

Je třeba se obrátit na:

- **krajský úřad** (základní, střední nebo vyšší **odborné** vzdělání) podle místa trvalého pobytu žadatele. Pokud nelze místní příslušnost krajského úřadu určit podle místa trvalého pobytu žadatele o uznání zahraničního vzdělání – v případě

cizince podle místa pobytu - řídí se tato místem podání žádosti. Žádost je možné podat i prostřednictvím zmocněnce na základě plné moci,

- **veřejnou vysokou školu** podle studijního programu žadatele,
- výjimkou jsou školy se vzdělávacími programy uskutečňovanými na základě dohody s Ministerstvem školství, kde nostrifikaci provádí Ministerstvo školství.

Na veřejné vysoké škole, která uskutečňuje obsahově obdobný studijní program, je k vydání osvědčení vždy příslušný rektor školy. Seznam veřejných vysokých škol v České republice naleznete zde:

<https://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/prehled-vysokych-skol-v-cr-3>

Pokud by nastaly v případě vystudovaného oboru pochybnosti o daném oboru, rozhodlo by o příslušné veřejné vysoké škole Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Pokud daný studijní obor v České republice neexistuje, rozhoduje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy samo. Pro uznání vojenského vzdělání je příslušné Ministerstvo obrany.

K žádosti je třeba přiložit:

- originál nebo úředně ověřenou kopii diplomu, vysvědčení nebo obdobného dokladu vydaného zahraniční vysokou školou
- úředně ověřenou kopii dodatku k diplomu s informací o obsahu a rozsahu vzdělání.
- originál nebo úředně ověřenou kopii písemné plné moci v případě, že je žadatel v řízení zastoupen zástupcem nebo jím zvoleným zmocněncem,
- v případě, že došlo ke změně jména nebo příjmení úředně ověřenou kopii dokladu o změně jména nebo příjmení (např. oddací list), pokud je zahraniční diplom nebo dodatek k diplomu vydán s uvedením jiného jména nebo příjmení, než je jméno a příjmení žadatele.

Vysoká škola si v průběhu řízení může vyžádat i některé další dokumenty, a to i úředně ověřené. Z tohoto důvodu je pro hladký průběh řízení nutno zjistit informace na webových stránkách konkrétní veřejné vysoké školy, která bude o žádosti rozhodovat nebo se obrátit přímo na školu.

Pro občany Ukrajiny, kteří se prokážou dokumentem o udělení dočasné ochrany nebo zvláštním vízem strpění, **platí až do dne 31. 3. 2024 některá zjednodušená pravidla.**

1. Žadatel doloží k žádosti příslušný doklad o udělené dočasné ochraně či speciálním vízu (zpravidla je třeba osobně předložit na příslušné veřejné vysoké škole),
2. žadatel je osvobozen od povinnosti uhradit poplatek spojený s uznáním zahraničního vysokoškolského vzdělání a

3. platí jednodušší pravidla pro případ ztráty diplomu a některých dalších dokumentů.

O žádosti musí být rozhodnuto do 30 dnů, ve složitějších případech do 60 dnů. Vzhledem k tomu, že se v současné době veřejné vysoké školy potýkají s velkým náporům žádostí o vydání osvědčení o uznání rovnocennosti vzdělání, je třeba počítat se lhůtou delší.

Po získání živnosti podle živnostenského zákona mohou zahraniční osoby provozovat na území České republiky živnost za stejných podmínek a ve stejném rozsahu jako české osoby, pokud ze živnostenského zákona nevyplývá něco jiného.

Právní předpisy:

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 48/1997Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů

Důležité odkazy:

[Portál živnostenského podnikání \(rzp.cz\)](http://rzp.cz)

[Živnostenské podnikání | MPO](#)

PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ V ČESKÉ REPUBLICE

Jak funguje předškolní vzdělávání v České republice?

Mateřské školy (dále jen „školky“) jsou součástí vzdělávací soustavy České republiky. Předškolní vzdělávání vytváří základní předpoklady pro další vzdělávání dítěte. **Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami je poskytována speciální vzdělávací péče.**

Povinná školní docházka se vztahuje na státní občany České republiky a na občany jiného členského státu Evropské unie, kteří na území České republiky pobývají déle než 90 dnů. Dále se povinná školní docházka vztahuje na jiné **cizince, kteří jsou oprávněni pobývat na území České republiky trvale nebo přechodně po dobu delší než 90 dnů, a na účastníky řízení o udělení mezinárodní ochrany.**

Výjimka platí pro děti s hlubokým mentálním postižením.

Zákonní zástupci jsou povinni při nástupu do školky prokázat **oprávněnost pobytu dítěte** na území České republiky nejpozději při zahájení vzdělávání ve školce příslušným dokladem.

Tato povinnost se netýká dětí, na které se vztahuje povinná školní docházka.

On-line výuka v ukrajinském jazyce povinnou docházku v České republice nenahrazuje.

Pro koho je předškolní vzdělávání určeno?

- * **Děti ve věku 2 až 6 let** – děti mladší 3 let nemají na přijetí do mateřské školy právní nárok
- * **Povinná docházka do mateřské školy je pro děti, které k 31. 8. daného roku dosáhnou věku 5 let** – tyto děti jsou do mateřské školy přijímány přednostně

Jaká zařízení v České republice zabezpečují předškolní vzdělávání?

- * **Školky**
 - **Spádové** - zřízené obcí nebo městskou částí se sídlem ve školském obvodu, v němž má dítě místo trvalého pobytu, v případě cizince místo pobytu - dále jen „spádová školka“. Do spádových školek se přednostně přijímají děti, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně 3 let věku, pokud mají v příslušném školském obvodu pobyt nebo jsou v tomto obvodu umístěny v dětském domově.

Zřizovatel spádové školky má povinnost zajistit místo ve školce všem dětem, které plní povinnou školní docházku. Na mladší děti se tato povinnost zřizovatele nevztahuje. Obce nebo městské části seznam spádových školek zveřejňují, informace o nich poskytují také integrační centra.

- **Církevní** – které mohou být zřizovány registrovanými církvemi a náboženskými společnostmi
 - **Lesní** – vzdělávání zde probíhá převážně ve venkovních prostorech
 - **Soukromé** – poskytují vzdělání za úplatu tzv. „školné“
- * **Dětské skupiny** – zřizují zaměstnavatelé pro své zaměstnance nebo neziskové organizace
 - * **Dětské kluby, mateřská centra atd.**

Předškolní vzdělávání dítěte je možno zajistit i jinými způsoby, a to:

- * **Individuálním vzděláváním dítěte** – uskutečňuje se bez pravidelné denní docházky dítěte do školky.
- * **Vzděláváním v přípravné třídě základní školy a ve třídě přípravného stupně základní školy speciální**
- * **Vzděláváním v zahraniční škole, která má povolení MŠMT k plnění povinné školní docházky**

Na období letních prázdnin (měsíce červenec a srpen) může být dítě přijato do jiné školky, pokud to její kapacita umožňuje. Většina školek je po dobu letních prázdnin zavřená. Pokud rodiče pracují a nemohou čerpat volno, musí si zajistit náhradní řešení. To je snadnější v obcích, ve kterých bývá po dobu letních prázdnin alespoň jedna školka otevřená.

Školky nezajišťují provoz také o státních svátcích (28.9., 28.10., 17.11., 1.5., 8.5.) a v období Vánočních a Velikonočních prázdnin. Je třeba se vždy informovat v konkrétní školce.

Ve výjimečných případech může dítě navštěvovat dvě mateřské školy (např. z důvodu střídavé péče).

V čem spočívá povinná školní docházka?

- pravidelné denní docházce do školky v pracovních dnech
- výjimkou jsou období školních prázdnin
- omlouvat a uvolňovat děti ze školky je možno pouze v souladu se školním řádem, kdy je ředitel oprávněn požadovat doložení důvodu, proč dítě není ve školce přítomno a zákonný zástupce má povinnost důvody doložit nejpozději do 3 dnů od výzvy ředitele školy. Pokud tak neučiní, může být dítě ze školky i vyloučeno.

O přijetí dítěte s postižením (mentálním, tělesným, zrakovým, sluchovým, závažnými vadami řeči, závažnými vývojovými poruchami učení či chování) rozhoduje ředitel školy na základě písemného vyjádření poradenského zařízení a někdy i registrujícího lékaře.

Jaké jsou náklady na předškolní vzdělávání?

Povinná školní docházka je poskytována dětem s povinnou docházkou ve školkách zřizovaných státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí, a to od počátku školního roku, kdy dítě dosáhne 5. roku věku a také pokud má dítě odklad povinné školní docházky. Totéž platí pro přípravné třídy základních škol a speciálních škol. Za děti s povinnou školní docházkou jsou zákonní zástupci povinni hradit pouze stravné.

Zákonní zástupci dítěte mají povinnost hradit úplatu za vzdělávání dětí, které v daném školním roce nedosáhnou 5 let věku a stravné.

V případě těchto poplatků mohou rodiče požádat o jejich osvobození ředitele školky. Ten rozhoduje o snížení či prominutí mimo jiné s přihlédnutím k poměrům daného dítěte či humanitárním důvodům.

Dále hradí účast dětí na akcích nejrůznějších školky (divadla, exkurze, školy v přírodě), pokud mají zájem, aby se jich dítě účastnilo.

Výše uvedené neplatí pro soukromé, lesní a církevní školky, které mohou mít podmínky hrazení nákladů upraveny odlišně.

Jaké programy školky nabízejí?

Děti mohou do školky chodit na půldenní programy, kdy odcházejí po obědě nebo na celý den. Po dobu pobytu dítěte ve školce je obvykle zajištěna strava dítěte v podobě dopolední a odpolední svačiny a také oběda.

Dítě předávají zákonní zástupci přímo učitelé, od kterého dítě také vyzvedávají. Pokud nemohou zajistit vyzvedávání dítěte sami, musí škole předat seznam osob oprávněných k vyzvedávání dítěte.

Jak probíhá zápis do školky?

Dítě je do mateřské školy přijímáno na základě zápisu, který se koná pro následující školní rok od 2. do 16. května. Termín a místo zápisu stanoví ředitel školy a uveřejňuje jej způsobem v místě obvyklým. Dítě může být do školky přijato také v průběhu školního roku.

K zápisu rodiče potřebují:

- vyplněnou žádost k předškolnímu vzdělávání – tuto žádost je možno vyzvednout ve školce nebo vyplnit on-line,
- doklad totožnosti zákonného zástupce,
- rodný list dítěte nebo jiný doklad prokazující vztah zákonného zástupce k dítěti
- doklad o zdravotním pojištění dítěte

Pokud se nejedná o děti, kterých se týká povinná školní docházka, je třeba doložit i

- vyjádření praktického lékaře,
- potvrzení o povinném očkování a
- doklad prokazující oprávněnost pobytu dítěte na území České republiky

Rozhodnutí o přijetí nebo nepřijetí dítěte do školky se vydává ve lhůtě 30 dnů a je možno proti němu podat odvolání. Nástup dítěte do školky a další požadavky (např. na oblečení dítěte, pomůcky) je třeba domluvit s konkrétní školkou.

Jak probíhá vzdělávání cizojazyčných dětí ve školkách?

Děti, na které se vztahuje povinná docházka a neovládají český jazyk, mají nárok na bezplatnou výuku češtiny jako druhého jazyka. Pro poskytnutí jazykové výuky není třeba vyjádření Pedagogicko - psychologické poradny (PPP).

Ostatní děti mají na základě posudku PPP nárok na podporu při výuce. Vhodná forma podpory je stanovena v posudku PPP. Vyšetření dítěte probíhá bezplatně.

- **Pokud má mateřská škola 1 až 3 děti s cizí státní příslušností** v povinném předškolním vzdělávání, bude jim poskytována individuální jazyková podpora v rámci vzdělávacích činností dle školního vzdělávacího programu.

- **Pokud má mateřská škola 4 a více dětí s cizí státní příslušností**, vytvoří ředitel skupinu pro jazykovou přípravu o velikosti 4 až 8 dětí. Pokud je v MŠ takových dětí více, může ředitel vytvořit skupiny dvě.

V čem spočívá role asistenta pedagoga?

V některých školách působí také asistenti/asistentky pedagogů. Dětem z Ukrajiny pomáhají v některých školách i asistenti v jejich rodném jazyce. Tito pracovníci pomáhají dětem lépe se zorientovat v novém prostředí a jsou přínosem také pro rodiče a učitele.

ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ V ČESKÉ REPUBLICĚ

Jak funguje základní vzdělávání v České republice?

Základní vzdělávání vede žáky k osvojení si schopnosti učení, tvořivému myšlení, řešení problémů, komunikaci a spolupráci. V rámci základního vzdělávání si žáci osvojí řadu dalších hodnot, vědomostí a dovedností, které mohou následně uplatnit ve svém dalším osobním i pracovním životě.

Základní vzdělání je rozděleno do 9 ročníků a člení se na první stupeň a druhý stupeň.

První stupeň je rozdělen mezi první až pátý ročník. Druhý stupeň mezi šestý až devátý ročník.

Základní vzdělání je v České republice povinné od šesti let věku a je dovršeno ukončením vzdělávacího vzdělání programu:

- v základní škole,
- na nižším stupni šestiletého nebo osmiletého gymnázia nebo
- v odpovídající části osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře.

Po splnění povinné školní docházky se získá stupeň základního vzdělání také ukončením kursu pro získání základního vzdělání uskutečňovaného v základní nebo střední škole.

Povinná školní docházka se vztahuje na státní občany České republiky a na občany jiného členského státu Evropské unie, kteří na území České republiky pobývají déle než 90 dnů. Dále se povinná školní docházka vztahuje na jiné **cizince, kteří jsou oprávněni pobývat na území České republiky trvale nebo přechodně po dobu delší než 90 dnů, a na účastníky řízení o udělení mezinárodní ochrany.**

Pro koho je školní vzdělávání určeno?

- **Děti ve věku 6 let** – pokud tohoto věku v daném roce dosáhnou k 31. 8. daného roku
- **Děti starší 6 let** – pokud není dítě přiměřeně duševně nebo fyzicky vyspělé, je možno odložit nástup do školy nejpozději na školní rok, ve kterém dítě dosáhne věku 8 let. Odklad povoluje ředitel školy, je však třeba mít kladné vyjádření PPP, odborného lékaře nebo klinického psychologa.
- **Děti mladší 6 let** – dřívější nástup do školy je možný, pokud dítě dosáhne šestého roku věku od září do konce června příslušného školního roku. **Dítě musí být přiměřeně tělesně i duševně vyspělé.** Podmínkou přijetí dítěte narozeného v období od září do konce prosince k plnění povinné školní docházky je také

doporučující vyjádření PPP. Podmínkou přijetí dítěte narozeného od ledna do konce června doporučí vyjádření školského poradenského zařízení a odborného lékaře. K přijetí dítěte je třeba, aby podal zákonný zástupce žádost.

Jaká zařízení v České republice zabezpečují školní vzdělávání?

- Spádové školy – jsou zpravidla zřizovány obcí. Spádová škola v místě bydliště musí dítě přijmout. Jedinou výjimkou je skutečnost, že již nemá dostatečnou kapacitu.
- Soukromé školy – hradí se na nich školné
- Zvláštní školy
- Individuální výuka

V čem spočívá povinná školní docházka?

- v pravidelné denní docházce do školy v pracovních dnech
- výjimkou jsou období školních prázdnin
- omlouvat a uvolňovat děti ze školy je možno pouze v souladu se školním řádem, kdy je ředitel oprávněn požadovat doložení důvodu, proč dítě není ve školce přítomno a zákonný zástupce má povinnost důvody doložit nejpozději do 3 dnů od výzvy ředitele školy. Pokud tak neučiní, může být dítě ze školky i vyloučeno.

Jaká je organizace školního roku?

- celý školní rok probíhá v období od 1. 9. do 31. 8. daného roku,
- je rozdělen na dvě pololetí – první pololetí začíná 1. 9. a končí 31. 1. a druhé pololetí začíná 1. 2. a končí 30. 6.
- **každé pololetí je ukončeno vysvědčením**
- letní prázdniny jsou od 1.7. do 31.8. daného roku
- další prázdniny v průběhu školního roku jsou podzimní, vánoční, pololetní, jarní a velikonoční

Jaké jsou náklady na školní vzdělávání?

- **vzdělávání na základních školách je zdarma (s výjimkou soukromých škol)**
- rodiče zpravidla přispívají do třídního fondu, na mimoškolní akce, školy v přírodě, lyžařské zájezdy, plavecké kurzy a různé kroužky
- rodiče také hradí školní stravování – ve spádových školách jsou poskytovány obědy, svačiny si děti nosí samy

Jaká je organizace školního dne?

- vyučovací rozvrh je rozdělen do několika hodin, ve kterých se vyučují předměty v souladu s osnovami,
- vyučovací hodina trvá 45 minut
- mezi vyučovacími hodinami jsou přestávky v délce 10 minut, jedna přestávka v délce 20 minut na svačinu a jedna přestávka na oběd
- před a po školním vyučování zpravidla školy nabízejí možnost umístit dítě (nejčastěji v 1. až 3. třídě) do školní družiny

Jak probíhá zápis do školy?

- **k přijetí dítěte na spádovou základní školu je třeba podat písemnou přihlášku**
- zákonný zástupce je povinen podat přihlášku dítěte k zápisu do základní školy od 1. do 30. dubna roku, ve kterém má dítě nastoupit do školy
- následně je zahájeno řízení a proběhne zápis dítěte do školy
- **pokud registrace k zápisu neproběhne elektronicky, je možno dítě zaregistrovat přímo u samotného zápisu ve škole**
- výsledkem správního řízení je **vydání rozhodnutí**, na základě kterého je dítě přijato nebo nepřijato do školy
- proti zamítavému rozhodnutí je možno **podat odvolání do 15 dnů od jeho doručení**
- pokud dítě není do školy přijato, obrátí se rodič na odbor školství příslušné obce, který s ním bude řešit umístění dítěte do základní školy
- přesný termín zápisu vyvěšují základní školy a bývá také umístěn na internetových stránkách příslušné obce
- k zápisu je třeba předložit doklady totožnosti dítěte a zákonného zástupce a rodný list dítěte

Jak probíhá vzdělávání cizojazyčných dětí ve školách?

- **na základních školách probíhá bezplatná jazyková příprava českého jazyka pro všechny cizince, kteří v České republice plní povinnou školní docházku**
- **po dobu prvního roku je nárok na bezplatnou jazykovou přípravu**
- k poskytnutí bezplatného jazykového vzdělávání není třeba posudku PPP
- v každém kraji jsou školy, které organizují jazykovou přípravu

Jak probíhá vzdělávání žáků se zvláštními potřebami?

- **žáci, kteří mají určitá znevýhodnění se považují za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami**
- mezi tato znevýhodnění se řadí i nedostatečná znalost českého jazyka

- **školy v České republice jsou založeny na principu inkluze, takže se takové děti vzdělávají společně s ostatními žáky za využití podpůrných opatření**
- dětem pomáhají PPP a speciálně pedagogická centra, která vydají doporučení pro individuální vzdělávací plán žáka
- podpůrná opatření jsou fungují od těch nejjednodušších až po poskytnutí asistenta pedagoga
- škola také může využít služby bezplatného tlumočnicka
- **podrobné informace k inkluzi jsou dostupné i v ukrajinštině na Ministerstvu školství mládeže a tělovýchovy na emailové adrese ukrajina@mšmt.cz nebo tel. číslo 234 812 345**
- **potřebné informace poskytují také PPP** [1572441 373066 seznam PPP.pdf](https://www.mšmt.cz/1572441/373066/seznam-PPP.pdf) (praha.eu) – pro Prahu

Podrobné informace ke vzdělávání v mateřských a základních školách jsou dostupné na internetových stránkách: [Do školy společně - Do školy společně \(doskolyspolecne.cz\)](http://doskolyspolecne.cz)

Právní předpisy:

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Důležité odkazy:

[Do školy společně - Do školy společně \(doskolyspolecne.cz\)](http://doskolyspolecne.cz)

[Ukrajina - edu.cz](http://ukrajina-edu.cz)

[Ukrajina \(npi.cz\)](http://ukrajina-npi.cz)

REGISTRACE UKRAJINSKÝCH VOZIDEL

Vozidla s ukrajinskou poznávací značkou musí být zapsána do evidence ukrajinských vozidel.

Registraci provádějí obecní úřady obcí s rozšířenou působností. V Praze jsou to pracoviště evidence motorových a přípojných vozidel a odbavování občanů odboru dopravněsprávních činností Magistrátu hl. m. Prahy.

Od 1. 1. 2024 bude nesplnění této povinnosti posuzováno jako přestupek.

Důležité odkazy:

[Ministerstvo dopravy ČR - Registr vozidel \(mocr.cz\)](https://mocr.cz)

[Registrace vozidel občanů Ukrajiny \(Portál hlavního města Prahy\) \(praha.eu\)](https://praha.eu)